

## 2023. évi XXV. törvény

### a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról

----->>----->>--<<-----<<-----

#### 5. A foglalkoztató által létrehozott belső visszaélés-bejelentési rendszer

**18. § (1) Az a foglalkoztató, amely legalább 50 személyt foglalkoztatásra irányuló jogviszony keretében foglalkoztat, belső visszaélés-bejelentési rendszert hoz létre.**

----->>----->>--<<-----<<-----

(3) Azon foglalkoztatók, amelyek **legalább 50, de legfeljebb 249 személyt** foglalkoztatásra irányuló jogviszony keretében foglalkoztatnak, **a belső visszaélés-bejelentési rendszert közösen is létrehozhatják.**

----->>----->>--<<-----<<-----

**19. § (1) A belső visszaélés-bejelentési rendszert - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a foglalkoztatónál egy erre a célra kijelölt, pártatlan személy vagy szervezeti egység működtetheti.**

(2) A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetésével szerződés keretében bejelentővédelmi ügyvéd vagy más külső szervezet is megbízható. Külső szervezet megbízása esetén a külső szervezetre a bejelentővédelmi ügyvédre irányadó összeférhetlenségi és pártatlansági szabályokat alkalmazni kell.

**20. § (1) A belső visszaélés-bejelentési rendszerben jogellenes vagy jogellenesnek feltételezett cselekményre vagy mulasztásra, illetve egyéb visszaélésre vonatkozó információt lehet bejelenteni.**

(2) A belső visszaélés-bejelentési rendszerben **bejelentést tehet**

a) a foglalkoztató által **foglalkoztatott,**

b) az a **foglalkoztatott, akinek** a foglalkoztatónál fennálló foglalkoztatásra irányuló **jogviszonya megszűnt,** és

c) a **foglalkoztatóval foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesíteni kívánó** olyan személy, aki esetében e jogviszony létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött.

(3) A belső visszaélés-bejelentési rendszerben bejelentést tehet

a) az **egyéni vállalkozó,** az egyéni cég, ha a **foglalkoztatóval szerződéses kapcsolatban áll,**

b) a foglalkoztató tekintetében **tulajdonosi részesedéssel rendelkező személy,** valamint a foglalkoztató ügyviteli, ügyvezető, illetve felügyelő testületéhez tartozó személy, ideértve a nem ügyvezető tagot is,

c) a foglalkoztatóval szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárást megkezdett, **szerződéses kapcsolatban álló vagy szerződéses kapcsolatban állt vállalkozó,** alvállalkozó, beszállító, illetve megbízott felügyelete és irányítása alatt álló személy,

d) a foglalkoztatónál tevékenységet végző **gyakornok és önkéntes,**

e) a foglalkoztatóval az a), b) vagy d) pont szerinti jogviszonyt vagy szerződéses kapcsolatot létesíteni kívánó olyan személy, aki esetében e jogviszony vagy szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött, és

f) az a személy, akinek az a), b) vagy d) pont szerinti jogviszonya vagy szerződéses kapcsolata a foglalkoztatóval megszűnt.

**21. § (1) A bejelentő a bejelentést írásban vagy szóban teheti meg. A szóbeli bejelentést telefonon vagy más hangüzenetküldő rendszer útján, vagy személyesen lehet megtenni.**

(2) Ha a belső visszaélés-bejelentési rendszer keretében a bejelentő hozzájárulását igénylő, rögzített telefonvonalat vagy egyéb rögzített hangüzenetküldő rendszert használnak, a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a szóbeli bejelentést

a) - a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások szerint megtett tájékoztatást követően - tartós és visszakereshető formában rögzíti, vagy

b) írásba foglalja és - annak ellenőrzésére, helyesbítésére, aláírással történő elfogadására vonatkozó lehetőség biztosítása mellett - a bejelentő számára másodpéldányban átadja.

(3) Ha a belső visszaélés-bejelentési rendszer keretében nem használnak a (2) bekezdés szerinti rögzített rendszereket, **a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a szóbeli bejelentést írásba foglalja és - annak ellenőrzésére, helyesbítésére, aláírással történő elfogadására vonatkozó lehetőség biztosítása mellett - a bejelentő számára másodpéldányban átadja.**

(4) **Ha a bejelentő személyesen teszi meg a bejelentését, a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a szóbeli bejelentést**

a) - a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások szerint megtett tájékoztatást követően - tartós és visszakereshető formában rögzíti, vagy

b) **írásba foglalja** és - annak ellenőrzésére, helyesbítésére, aláírással történő elfogadására vonatkozó lehetőség biztosítása mellett - **a bejelentő számára másodpéldányban átadja.**

(5) A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője **a szóbeli bejelentés írásba foglalása során teljes és pontos jegyzőkönyvet köteles készíteni.**

(6) Szóbeli bejelentés esetén a bejelentő figyelmét fel kell hívni a rosszhiszemű bejelentés következményeire, a bejelentés kivizsgálására irányadó eljárási szabályokra és arra, hogy személyazonosságát - ha az annak megállapításához szükséges adatokat megadja - a vizsgálat valamennyi szakaszában bizalmasan kezelik.

**22. § (1) A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a belső visszaélés-bejelentési rendszerben tett írásbeli bejelentés kézhezvételétől számított hét napon belül a bejelentés megtételéről visszaigazolást küld a bejelentő számára. A visszaigazolás keretében a bejelentő részére általános tájékoztatást kell nyújtani az e törvény szerinti eljárási és adatkezelési szabályokról.**

(2) A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a bejelentésben foglaltakat a körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül, de legfeljebb a bejelentés beérkezésétől számított **három napon belül kivizsgálja.**

(3) A (2) bekezdésben foglalt határidőt különösen indokolt esetben, a bejelentő egyidejű tájékoztatása mellett lehet meghosszabbítani. A bejelentőt ebben az esetben a kivizsgálás várható időpontjáról és a kivizsgálás meghosszabbítása indokairól kell tájékoztatni. A bejelentés kivizsgálásának és a bejelentő 24. § szerinti tájékoztatásának határideje a meghosszabbítás esetén sem haladhatja meg a három hónapot.

(4) A bejelentések kivizsgálásában való közreműködéssel szerződés keretében bejelentővédelmi ügyvéd vagy más külső szervezet is megbízható. Külső szervezet megbízása esetén a külső szervezetre a bejelentővédelmi ügyvédre irányadó összeférhetlenségi és pártatlansági szabályokat alkalmazni kell.

(5) A bejelentés kivizsgálása során a **belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője kapcsolatot tart a bejelentővel,** ennek keretében a bejelentés kiegészítésére, pontosítására, a tényállás tisztázására, valamint további információk rendelkezésre bocsátására hívhatja fel a bejelentőt.

(6) **A bejelentés kivizsgálása mellőzhető,** ha

a) a bejelentést azonosíthatatlan bejelentő tette meg,

b) a bejelentést nem a 20. § (2) és (3) bekezdése szerint erre jogosult személy tette meg,

c) a bejelentés ugyanazon bejelentő által tett ismételt, a korábbi bejelentéssel azonos tartalmú

bejelentés, illetve

d) a közérdek vagy a nyomós magánérdek sérelme a bejelentésben érintett természetes személy, illetve jogi személy (a továbbiakban együtt: bejelentésben érintett személy) jogainak a bejelentés kivizsgálásából eredő korlátozásával nem állna arányban.

**23. § (1) A bejelentés kivizsgálása során értékelni kell a bejelentésben foglalt körülmények helytállóságát, és meg kell hozni azokat az intézkedéseket,** amelyek alkalmasak a 20. § (1) bekezdése szerinti visszaélések orvoslására.

(2) Ha a bejelentés alapján ***büntetőeljárás kezdeményezése indokolt, akkor*** intézkedni kell a ***feljelentés megtételéről.***

**24. § (1) A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a bejelentés kivizsgálásáról vagy annak mellőzéséről és a mellőzés indokáról, a bejelentés kivizsgálásának az eredményéről, a megtett vagy tervezett intézkedésekről a bejelentőt írásban tájékoztatja.**

(2) Az ***írásbeli tájékoztatás mellőzhető***, ha a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője az (1) bekezdésben foglaltakról ***a bejelentőt szóban tájékoztatta, aki a tájékoztatást tudomásul vette.***

**25. §** A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője világos és könnyen hozzáférhető információt nyújt a belső visszaélés-bejelentési rendszer működésére, a bejelentéssel kapcsolatos eljárásra, valamint az e törvény szerinti visszaélés-bejelentési rendszerekre és eljárásokra vonatkozóan.

**26. § (1) A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között**

a) a bejelentőnek,

b) annak a személynek, akinek a magatartása vagy mulasztása a bejelentésre okot adott, és

c) annak a személynek, aki a bejelentésben foglaltakról érdemi információval rendelkezhet,

a bejelentés kivizsgálásához elengedhetetlenül szükséges személyes adatai kizárólag a bejelentés kivizsgálása és a bejelentés tárgyát képező magatartás orvoslása vagy megszüntetése céljából kezelhetők, és a bejelentés kivizsgálásában közreműködő bejelentővédelmi ügyvéd, illetve külső szervezet részére továbbíthatóak.

(2) A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között kezelt adatok közül haladéktalanul törölni kell az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó személyes adatokat.

(3) A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között kezelt személyes adatok kezelésére a 6. § (2) bekezdését és - a bejelentőre vonatkozó adatok tekintetében - a 6. § (4) bekezdését alkalmazni kell.

(4) Ha a bejelentés természetes személyre vonatkozik, az e természetes személyt megillető, a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások szerinti, a tájékoztatáshoz és hozzáféréshez való joga gyakorlása során a bejelentő személyes adatai nem tehetők megismerhetővé a tájékoztatást kérő személy számára.

(5) A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között kezelt adatok harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére történő továbbítására kizárólag a továbbítás címzettje által tett, a bejelentésre vonatkozó, e törvényben foglalt szabályok betartására irányuló jogi kötelezettségvállalás esetén és a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások figyelembevételével kerülhet sor.

**27. § (1) A belső visszaélés-bejelentési rendszert úgy kell kialakítani, hogy a személyazonosságát felfedő bejelentő, valamint a bejelentésben érintett személy személyes adatait az erre jogosultakon kívül más ne ismerhesse meg.** A bejelentést kivizsgáló személyek a vizsgálat lezárásáig vagy a vizsgálat eredményeképpen történő formális felelősségre vonás kezdeményezéséig a bejelentés tartalmára és a bejelentésben érintett személyre vonatkozó információkat - a bejelentésben érintett személy tájékoztatásán túl - a foglalkoztató más szervezeti egységével vagy munkatársával a vizsgálat lefolytatásához feltétlenül szükséges mértékben oszthatják meg.

(2) **A bejelentésben érintett személyt a vizsgálat megkezdésekor részletesen tájékoztatni kell a bejelentésről, a személyes adatai védelmével kapcsolatban őt megillető jogairól,** valamint az adatai kezelésére vonatkozó szabályokról. A tisztességes eljárás követelményének megfelelően **biztosítani kell, hogy a bejelentésben érintett személy a bejelentéssel kapcsolatos álláspontját jogi képviselője útján is kifejtse, és azt bizonyítékokkal támassza alá.** A bejelentésben érintett személy

tájékoztatására kivételesen, indokolt esetben később is sor kerülhet, ha az azonnali tájékoztatás meghiúsítaná a bejelentés kivizsgálását.

(3) Az (1) és (2) bekezdés arra a személyre is alkalmazandó, aki a bejelentésben foglaltakról érdemi információval rendelkezhet.

**28. §** Ha a foglalkoztató a munkavállalóra a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 9. § (2) bekezdésében meghatározott feltételekkel a közérdeket vagy nyomós magánérdeket védő magatartási szabályokat állapít meg, ezek megsértése a belső visszaélés-bejelentési rendszerben bejelenthető.

**29. § (1)** Az ezen alcím szerinti **kötelezettségek teljesítését a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság ellenőrzi.**

(2) Az ezen alcím szerinti kötelezettségek megsértése esetén a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról, valamint a foglalkoztatás felügyeletéről szóló 2020. évi CXXXV. törvény szerinti rendelkezések irányadóak azzal az eltéréssel, hogy bírság és tevékenység végzésétől történő eltiltás nem alkalmazható.

----->>----->>--<<-----<<-----

## 8. A visszaélést bejelentők védelme

**41. § (1)** Minden, a bejelentő számára hátrányos intézkedés,

a) amelyre a bejelentés jogszerű megtétele miatt kerül sor és

b) amelyet a 20. §-ban meghatározott jogviszonnnyal vagy kapcsolattal összefüggésben valósítanak meg,  
jogellenesnek minősül akkor is, ha egyébként jogszerű lenne.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában hátrányos intézkedésnek minősül a bejelentő számára hátrányos cselekmény vagy mulasztás, különösen

a) a felfüggesztés, a csoportos létszámcsökkentés, a felmondás vagy ezekkel egyenértékű intézkedések,

b) a lefokozás vagy az előléptetés megtagadása,

c) a munkaköri feladatok átruházása, a munkavégzés helyének megváltoztatása, a bércsökkentés, a munkaidő megváltoztatása,

d) a képzés megtagadása,

e) a negatív teljesítményértékelés vagy munkareferencia,

f) a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyára vonatkozó törvény szerinti bármely hátrányos jogkövetkezmény - így különösen fegyelmi intézkedés, megrovás, pénzügyi szankció - alkalmazása,

g) a kényszerítés, a megfélemlítés, a zaklatás vagy a kiközösítés,

h) a hátrányos megkülönböztetés, hátrányos vagy tisztességtelen bánásmód,

i) a határozott idejű foglalkoztatásra irányuló jogviszony határozatlan idejűvé átalakításának elmulasztása, ha a foglalkoztatott jogszerű elvárása az volt, hogy foglalkoztatásra irányuló jogviszonyát határozatlan idejűvé változtatják,

j) egy határozott idejű munkaszerződés megújításának elmulasztása vagy annak idő előtti megszüntetése,

k) a károkozás, amely magában foglalja a személy jóhírnevének megsértését vagy a pénzügyi veszteséget, beleértve az üzleti lehetőség elvesztését és a bevételkiesést is,

l) az olyan intézkedés, amelynek eredményeképpen okkal következik, hogy az adott személy a jövőben foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt a foglalkoztatásra irányuló jogviszonya szerinti ágazatban nem létesíthet,

m) az egészségügyi alkalmassággal összefüggő vizsgálat előírása,

n) az áru- vagy szolgáltatási szerződés idő előtti megszüntetése vagy felmondása, és

o) az engedély visszavonása.

(3) A (2) bekezdés szerinti hátrányos intézkedéssel összefüggő hatósági vagy bírósági eljárás során - ha a bejelentő a bejelentés megtétele jogszerűségét bizonyítja -

a) vélelmezni kell, hogy a hátrányos intézkedésre a bejelentés jogszerű megtétele miatt került sor, és

b) a hátrányos intézkedést hozó személyt terheli annak bizonyítása, hogy a hátrányos intézkedés megtételére alapos indokkal és nem a bejelentés jogszerű megtétele miatt került sor.

(4) Minden, a bejelentő tulajdonában álló jogalany vagy a bejelentővel foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban vagy más, szerződéses jogviszonyban álló jogalany sérelmére hozott (2) bekezdés szerinti hátrányos intézkedés, amelyre a bejelentés jogszerű megtétele miatt kerül sor, jogellenesnek minősül akkor is, ha egyébként jogszerű lenne.

(5) Ha a (2) bekezdés szerinti hátrányos intézkedést a (4) bekezdés szerinti jogalany sérelmére hozzák meg, a (2) bekezdés szerinti hátrányos intézkedéssel összefüggő hatósági vagy bírósági eljárás során - ha a jogalany a bejelentővel fennálló, (4) bekezdés szerinti kapcsolatát, valamint a bejelentő a bejelentés megtétele jogszerűségét bizonyítja - a (3) bekezdés a) és b) pontja alkalmazandó.

---->>----->>--<<-----<<----

**46. §** (1) Jogszerűen megtett bejelentésnek kell tekinteni, ha a bejelentő a bejelentését nyilvánosságra hozza, és a 45. § b) és c) pontja szerinti feltételek teljesülése mellett a következő feltételek valamelyike teljesül:

a) a bejelentő

aa) először az 5. alcím vagy a 6. alcím szerinti visszaélés-bejelentési rendszert, ezt követően a 7. alcím szerinti visszaélés-bejelentési rendszert igénybe vette, vagy

ab) közvetlenül a 7. alcím szerinti visszaélés-bejelentési rendszert igénybe vette,

és a visszaélés-bejelentési rendszer működtetője, illetve az eljárásra jogosult szerv az e törvényben meghatározott intézkedéseket határidőben nem tette meg,

b) a bejelentő alapos okkal vélelmezte, hogy a bejelentéssel érintett körülmény nyilvánvaló módon veszélyezteti a közérdeket - így különösen, ha visszafordíthatatlan kár bekövetkezésének kockázata áll fenn - vagy

c) a bejelentő alapos okkal vélelmezte, hogy a 7. alcím szerinti visszaélés-bejelentési rendszer igénybevétele esetén a bejelentéssel érintett körülmény sajátos jellegzetességei miatt fennáll annak a nyilvánvaló lehetősége, hogy

ca) a bejelentővel szemben a 41. § (1) bekezdése szerinti hátrányos intézkedést tesznek meg, vagy

cb) a bejelentésben foglaltak érdemi elintézésére nem kerül sor.

---->>----->>--<<-----<<----

### **III. FEJEZET**

#### **A BEJELENTŐVÉDELMI ÜGYVÉD**

**50. §** (1) A 30. § (1) bekezdés a)-c) pontja hatálya alá nem tartozó jogi személy (a továbbiakban: megbízó) a II. Fejezet szerinti, valamint a tevékenységével összefüggő bejelentések fogadásával és kezelésével kapcsolatos feladatok ellátására ügyvéddel megbízási szerződést köthet bejelentővédelmi ügyvédi tevékenység folytatására.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megbízási szerződés nem köthető olyan jogi személlyel, amellyel a bejelentővédelmi ügyvéd más megbízási jogviszonyban, munkaviszonyban, munkavégzési kötelezettséggel járó más jogviszonyban áll, vagy amellyel a megbízási szerződés megkötését megelőző öt évben ilyen jogviszonyban állt.

(3) A bejelentővédelmi ügyvéd e tevékenységével összefüggésben javadalmazást vagy más előnyt a megbízó kivételével másától nem kérhet és nem fogadhat el.

(4) A bejelentővédelmi ügyvédi megbízás létrejöttét a bejelentővédelmi ügyvédnek tizenöt napon belül írásban be kell jelentenie a területi ügyvédi kamarának. A bejelentővédelmi ügyvéd nevét, címét, telefonszámát, elektronikus levélcímét, valamint honlapjának elérhetőségét a területi ügyvédi kamara honlapján közzé kell tenni.

(5) A bejelentővédelmi ügyvéd megbízása csak indokolással mondható fel. A bejelentővédelmi ügyvéd törvényes eljárása nem alapozhatja meg a megbízó általi felmondást vagy a bejelentővédelmi ügyvédet megillető megbízási díj teljesítésének megbízó általi megtagadását.

---->>----->>--<<-----<<----

#### **54. § Ez a törvény a kihirdetését követő 60. napon lép hatályba.**

---->>----->>--<<-----<<----

**56. § (1)** Az 5. alcím szerinti kötelezettséget az az 5. alcím hatálya alá tartozó foglalkoztató, amely legalább 50, de legfeljebb 249 személyt foglalkoztatásra irányuló jogviszony keretében foglalkoztat, 2023. december 17-től köteles teljesíteni.

---->>----->>--<<-----<<----